

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W CENTRUM WSPARCIA I TERAPII
UZALEŻNIEŃ I WSPÓLUZALEŻNIENIA IWONA JACKOWSKA I WSPÓLNICY
SPÓŁKA KOMANDYTOWA, W OŚRODKU ŚRODOWISKOWEJ POMOCY
PSYCHOLOGICZNEJ I PSYCHOTERAPEUTYCZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY –
I POZIOM W ZBĄSZYNIU**

Spis treści

WSTĘP

CEL

ZAKRES (MIEJSCE, GDZIE OBOWIĄZUJE PROCEDURA)

SŁOWNICZEK POJĘĆ

OPIS STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

1. Standard I - polityka
2. Standard II - personel standard III – procedury
3. Standard IV - monitoring

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA ORAZ SYMPTOMY KRZYWDZENIA DZIECI

1. Czynniki ryzyka związane z dzieckiem, jego rodziną i środowiskiem
2. Czynniki ryzyka podczas udzielania świadczeń zdrowotnych
3. Symptomy krzywdzenia dzieci

ZASADY

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji
2. Zasady bezpiecznych relacji
3. Zasady bezpiecznego Internetu
4. Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych
5. Zasady ochrony wizerunku dzieci i danych osobowych

PROCEDURY INTERWENCJI

1. Ogólne procedury interwencji
2. Procedury interwencji - zadania pracowników
3. Rejestr zdarzeń

UPOWSZECHNIANIE POLITYKI OCHRONY MAŁOLETNICH

INSTYTUCJE ŚWIADCZĄCE POMOC WRAZ Z DANymi TELEADRESOWYMI

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Aneks nr 1 – wersja skrócona dla dzieci

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

WSTĘP

Nadrzędną zasadą działań podejmowanych przez wszystkich pracowników Centrum Wsparcia i Terapii Uzależnień i Współzależnienia Iwona Jackowska i Wspólnicy Spółka Komandytowa w ośrodku środowiskowej pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – I poziom w Zbąszyniu jest pomoc potrzebującym wsparcia dzieciom i młodzieży, oraz podejmowanie działań dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy poradni traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy poradni działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz własnych kompetencji.

CEL

Wskazanie optymalnej ścieżki postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka dla personelu Centrum Wsparcia i Terapii Uzależnień i Współzależnienia Iwona Jackowska i Wspólnicy Spółka Komandytowa w Zbąszyniu. Wzmocnienie poczucia odpowiedzialności za reagowanie na wszelkie objawy krzywdzenia dzieci.

ZAKRES (miejsce, gdzie obowiązują Standardy Ochrony Małoletnich)

Standardy Ochrony Małoletnich W Centrum Wsparcia i Terapii Uzależnień i Współzależnienia Iwona Jackowska i Wspólnicy Spółka Komandytowa, w Ośrodku Środowiskowej Pomocy Psychologicznej i Psychoterapeutycznej Dla Dzieci i Młodzieży – I poziom w Zbąszyniu obowiązują na terenie budynku Centrum (ulica Mickiewicza 6 III piętro) oraz w terytorialnym obszarze działania Ośrodka Środowiskowej Pomocy Psychologicznej i Psychoterapeutycznej Dla Dzieci i Młodzieży – I poziom w Zbąszyniu.

PODSTAWY PRAWNE

- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526);
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r. Nr 114, poz. 946);
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809);
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606);

- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304, 1606);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535, 1606);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37);
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.) - art. 23 i 24
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (t.j. Dz.U. 2009 nr 52 poz. 417 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. Dz. U. 2004 Nr 210 poz. 2135)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870).

SŁOWNICZEK POJĘĆ

1. Przez **krzywdzenie dziecka** rozumie się popełnienie przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Ośrodka, Poradni, czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka, zagrożenie dobra dziecka lub zaniedbywanie go przez rodziców czy opiekunów.

2. Przez **przemoc fizyczną** rozumie się wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec dziecka, powodujące urazy na jego ciele – bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami itp.

3. Przez **przemoc emocjonalną** rozumie każdy akt powodujący naruszenie godności osobistej dziecka, ukierunkowany na wyrządzenie krzywdy, tj. poniżanie, krytykowanie, upokarzanie lub ośmieszanie dziecka, brak odpowiedniego wsparcia i uwagi, powodujące obniżenie jego poczucia wartości. Przemoc emocjonalna to uporczywe emocjonalne maltretowanie dziecka. Przemoc emocjonalna może polegać na celowym mówieniu dziecku, że jest bezwartościowe, niekochane i nieodpowiednie. Może obejmować nie dawanie dziecku możliwości wyrażania swoich poglądów, celowe uciszanie go lub “wyśmiewanie” tego, co mówi lub jak się lub jak się komunikuje. Przemoc emocjonalna często występuje jako wzorzec celowego, długotrwałego, powtarzającego się nie fizycznego zachowania w ramach relacji zróżnicowanych pod względem władzy. Przemoc emocjonalna może

obejmować zastraszanie - w tym zastraszanie w Internecie poprzez sieci społecznościowe, gry online lub telefony komórkowe - również przez rówieśników dziecka.

4. Przez **przemoc domową** rozumie się jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

5. Przez **czyn karalny** rozumie się zachowanie człowieka, które zostałyby uznane za przestępstwo, gdyby popełniła je osoba powyżej 17 roku.

6. Przez **przestępstwo** rozumie się np. ciężki uszczerbek na zdrowiu (utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia, zeszpecenie, zniekształcenie ciała, spowodowanie ciężkiej choroby), zgwałcenie, zgwałcenie zbiorowe, kazirodcze, wykorzystanie seksualne małoletniego poniżej 15 r.ż., ze szczególnym okrucieństwem, z wykorzystaniem bezradności

7. Przez **zaniedbywanie** rozumie się niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka zarówno fizycznych (właściwe odżywianie, ubieranie, ochrona zdrowia, edukacja), jak i psychicznych (poczucie bezpieczeństwa, doświadczania miłości i troski).

8. Przez **Przemoc seksualna lub wykorzystywanie seksualne** rozumie się angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą, np. trenera, opiekuna lub rodzica. Obejmuje zachowania fizyczne, np. dotykanie dziecka, jak i bez kontaktu fizycznego, np. podglądanie lub słowna agresja. Obejmuje także kontakty seksualne między znacznie starszym dzieckiem a młodszym dzieckiem lub jeśli jedna osoba obezwładnia inną niezależnie od wieku. Wykorzystywanie seksualne nie musi wiązać się z kontaktem; jest nim również np. angażowanie dzieci w tworzenie obrazów seksualnych, zmuszanie dzieci do oglądania obrazów o charakterze seksualnym lub oglądanie czynności seksualnych, zachęcanie dzieci do zachowania w sposób nieodpowiedni pod względem seksualnym lub uwodzenie dziecka w celu przygotowania go do wykorzystania poprzez zdobycie jego zaufania

(w tym za pośrednictwem mediów społecznościowych). W większości przypadków sprawcą jest osoba, którą dziecko zna i której ufa, a do wykorzystania seksualnego dochodzi często w odosobnionych, indywidualnych sytuacjach. Molestowanie seksualne obejmuje nieakceptowalne i niepożądane zachowania i praktyki o charakterze seksualnym, które mogą obejmować, ale nie stanowią katalogu zamkniętego, sugestie lub żądania o charakterze seksualnym, prośby o przysługi seksualne i seksualne, werbalne lub fizyczne zachowania lub gesty, które są lub mogą być racjonalnie postrzegane jako obraźliwe lub upokarzające.

9. Przez **cyberprzemoc** rozumie się przemoc z użyciem technologii informacyjnych lub komunikacyjnych.

10. Przez **Ośrodek** rozumie się Ośrodek środowiskowej pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – I poziom w Zbąszyniu.

11. Przez **Centrum** rozumie się Centrum Wsparcia i Terapii Uzależnień i Współzależnienia Iwona Jackowska i Wspólnicy Spółka Komandytowa w którym jedną z komórek jest Ośrodek środowiskowej pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – I poziom w Zbąszyniu.

12. Przez **personel** rozumie się wszystkie osoby zatrudnione w Centrum – psychologów, psychoterapeutów, terapeutów środowiskowych, pracowników administracji, obsługi, a także stażystów, praktykantów i wolontariuszy.

13. Przez **procedurę „Niebieskiej Karty”** rozumie się narzędzie, którego celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, ale także współpraca przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.

14. Przez **dane osobowe dziecka** - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

15. Przez **dane szczególnej kategorii** – m.in. dane dotyczące zdrowia, pochodzenia rasowego lub etnicznego, dane dotyczące wyznania, dane genetyczne, biometryczne, ujawniające poglądy polityczne, światopoglądowe, dane dotyczące seksualności lub orientacji seksualnej.

16. **Komplementariusz** – osoba wspólnik spółki zgodnie z KRS

17. **Komandytariusz** – osoba wspólnik spółki zgodnie z KRS

18. **Pracownik merytoryczny** – lekarz, psycholog, psychoterapeuta, terapeuta środowiskowy będący pracownikiem, lub świadczące usługi Centrum wsparcia i terapii uzależnień i współzależnienia Iwona Jackowska i wspólnicy spółka komandytowa.

19. **Pracownik administracji** – osoby zatrudnione w rejestracji, statystycy, informatyk, kadry będące pracownikiem lub świadczące usługi Centrum wsparcia i terapii uzależnień i współzależnienia Iwona Jackowska i wspólnicy spółka komandytowa.

20. **Pracownik obsługi** – personel sprzątający, konserwator będący pracownikiem lub świadczący usługi Centrum wsparcia i terapii uzależnień i współzależnienia Iwona Jackowska i wspólnicy spółka komandytowa.

OPIS STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

1. Standard I - polityka

- 1) Centrum wprowadza w życie politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem i jest ona dostępna.
- 2) Polityka ochrony dzieci dotyczy całego personelu: lekarzy, psychologów, psychoterapeutów, terapeutów środowiskowych, pracowników administracji, obsługi, a także stażystów, praktykantów i wolontariuszy.
- 3) Wspólnicy Centrum zatwierdzili politykę ochrony dzieci i są odpowiedzialni za jej wdrażanie.
- 4) Polityka ochrony dzieci jasno i kompleksowo określa:
 - a. zasady bezpiecznej rekrutacji personelu,
 - b. sposoby reagowania na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy krzywdzenia i zasady prowadzenia rejestru zdarzeń,
 - c. zasady bezpiecznych relacji personel - dziecko,
 - d. zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
 - e. zasady ochrony wizerunku i danych osobowych,
 - f. procedury interwencji wraz z zadaniami pracowników.
- 5) Polityka ochrony dzieci jest opublikowana i szeroko promowana wśród całego personelu, rodziców i dzieci.

2. Standard II: personel

- 1) Centrum monitoruje, edukuje i angażuje pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.
- 2) W ramach rekrutacji członków personelu pracującego z dziećmi prowadzona jest ocena przygotowania do pracy na podstawie dokumentów potwierdzających kwalifikacji, oraz, o ile to możliwe, referencji.
- 3) O wszystkich pracownikach Centrum – lekarzy, psychologów, psychoterapeutów, terapeutów środowiskowych, pracowników administracji, obsługi, a także stażystów, praktykantów i wolontariuszy – wspólnicy Centrum uzyskali dane z rejestru karnego i rejestrów karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) i Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.
- 4) Zostały określone zasady bezpiecznych relacji całego personelu Centrum w Zbąszyniu z dziećmi, wskazujące jakie zachowania w kontakcie z dzieckiem są niedozwolone, a jakie pożądane.

-
-
- 5) Centrum w Zbąszyniu zapewnia swoim pracownikom edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia w zakresie:
- rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
 - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
 - odpowiedzialności prawnej pracowników placówki zobowiązanych do podejmowania interwencji,
 - procedury Niebieskiej Karty.

3. Standard III: Procedury

- 1) W Centrum w Zbąszyniu funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.
- 2) Centrum wypracowała procedury, które określają krok po kroku, jakie działania należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu poradni, członków rodziny, rówieśników i osób obcych.
- 3) Centrum dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnia do nich dostęp wszystkim pracownikom.
- 4) W Centrum wyeksponowane są informacje dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

4. Standard IV: Monitoring

- 1) Centrum monitoruje i weryfikuje zgodność prowadzonych działań ze standardami ochrony dzieci.
- 2) Przyjęta polityka ochrony dzieci jest weryfikowana, przynajmniej raz w roku, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA ORAZ SYMPTOMY KRZYWDZENIA DZIECI

Personel Centrum posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.

1. Czynniki ryzyka związane z dzieckiem, jego rodziną i środowiskiem – np.:
 - 1) okoliczności narodzin – przedwczesne narodziny, niska masa urodzeniowa, urodzenie się mniej niż 18 miesięcy od poprzedniego porodu matki,
 - 2) wiek – młodsze dzieci są bardziej narażone na krzywdzenie ze strony opiekunów,

- 3) płeć, w przypadku wykorzystywania seksualnego częściej dotyczy dziewczynek,
- 4) niepełnosprawność, choroby przewlekłe, choroby psychiczne
- 5) samotne rodzicielstwo, niespokrewnieni dorośli, rodziny zastępcze, inne dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 6) doświadczanie przemocy przez rodziców, przemoc wobec innych członków rodziny
- 7) uzależnienie rodziców, nieodpowiednie metody wychowawcze
- 8) izolacja społeczna, deprywacja, ubóstwo, przemoc, patologia w środowisku zamieszkania rodziny.

2. Czynniki ryzyka podczas udzielania świadczeń zdrowotnych należą m.in.:

- 1) potencjalne sytuacje ryzyka: badanie dziecka, bez obecności innej osoby dorosłej – innego członka personelu lub rodzica/opiekuna, samodzielne wykonywanie czynności higienicznych przy dziecku w tym mycie przed zabiegiem operacyjnym
- 2) niezgłaszanie zachowań, które mogą naruszać dobro dziecka i pozwalanie na niezgłaszanie niepokojących praktyk,
- 3) niezwracanie uwagi na potrzeby dziecka np. wymuszanie ćwiczeń fizjoterapeutycznych, mimo wyraźnego sprzeciwu
- 4) używanie agresywnego, wulgarnego języka, obrażanie innych członków personelu medycznego lub obrażanie rodzica/opiekuna
- 5) nieodpowiednie relacje dziecko-dorosły – nadużywanie pozycji autorytetu
- 6) dyskryminowanie i nierówne traktowanie
- 7) dbanie o reputację i unikanie skandali prowadzące do przemilczenia incydentów,
- 8) nieznajomość procedur i wytycznych

3. Symptomy krzywdzenia dzieci:

NADUŻYCIA FIZYCZNE	
Wskaźniki fizyczne Zadrapania, ślady ugryzień lub siniaki, oparzenia, np. papierosowe, nieleczone urazy, złamane kości	Wskaźniki behawioralne Tendencje do samookaleczenia, ciągłe próby ucieczki, agresja lub wycofanie, strach przed powrotem do domu, nieuzasadniony strach przed dorosłymi
NADUŻYCIA EMOCJONALNE	
Wskaźniki fizyczne Nagle zaburzenia mowy, moczenie i brudzenie łóżka, oznaki samookaleczenia, słabe relacje z rówieśnikami	Wskaźniki behawioralne Zachowanie wymagające uwagi, kołysanie, ssanie kciuka, strach przed zmianami, chroniczna ucieczka
ZANIEDBYWANIE	
Wskaźniki fizyczne	Wskaźniki behawioralne

<p>Ciągły głód, narażenie na niebezpieczeństwo, brak nadzoru, nieodpowiednie/niewłaściwe ubranie, niedostateczna higiena, nieleczone choroby</p>	<p>Zmęczenie, bezradność, słabe relacje z rówieśnikami, niskie poczucie własnej wartości, kompulsywne kradzieże, żebranie</p>
<p>NADUŻYCIA SEKSUALNE</p>	
<p>Wskaźniki fizyczne Dziecko może skarżyć się na bolesność, ból lub krwawienie w swoich "częściach intymnych", składanie propozycji seksualnych dorosłym lub innym dzieciom, ból przy oddawaniu moczu, trudności w chodzeniu lub siedzeniu, anoreksja/bulimia, nadużywanie substancji psychoaktywnych (narkotyków)</p>	<p>Wskaźniki behawioralne Depresja, nieodpowiedni język i/lub wiedza seksualna nieadekwatna do wieku, składanie propozycji seksualnych dorosłym lub innym dzieciom, niska samoocena, strach przed ciemnością, niechęć do zbliżania się do kogokolwiek</p>

ZASADY

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji

- 1) Zasady rekrutacji osób do pracy w Centrum mają na celu maksymalną redukcję zagrożenia dzieci krzywdzeniem.
- 2) Wspólnicy Centrum uzyskują informacje w przypadku każdego pracownika, w tym nowo zatrudnianego, stażysty, studenta odbywającego praktyki studenckie, wolontariusza:
 - a. z **Krajowego Rejestru Karnego** w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
 - b. z **Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym** z dostępem ograniczonym;
 - c. z **Centralnego Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych** dla nauczyciela.
- 3) W przypadku zatrudniania kandydata do pracy lub dopuszczenia do kontaktu z małoletnimi osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa jest on zobowiązany do złożenia przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi informacji z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi.
- 4) W przypadku, gdy prawo państwa, z którego jest osoba, o której mowa w ust. 3 nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub

wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, osoba ta przedkłada informację z rejestru karnego tego państwa.

- 5) W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 3–4, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w ust. 4, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz że nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.
- 6) Oświadczenia, o których mowa w ust. 5, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
- 7) Informacje, o których mowa w ust. 4-6 pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do kontaktu z małoletnimi.
- 8) Zatrudniani pracownicy lub inne osoby przed dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi są zobowiązani do zapoznania się ze Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w poradni.
- 9) Pracownicy składają w formie pisemnej oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich, które umieszczone zostaje w aktach osobowych pracownika lub dołączone do umów o świadczeniu działalności wolontariackiej lub praktyki studenckiej.

2. Zasady bezpiecznych relacji

- 1) Wszyscy pracownicy Centrum, a także stażyści, praktykanci i wolontariusze przestrzegają zasad bezpiecznych relacji: personel Centrum – dziecko.

- 2) Nie przeprowadza się spotkania diagnostycznego ani terapeutycznego wbrew woli dziecka bądź bez jego zgody.
- 3) W trosce o komfort psychiczny dziecka, jeśli nie chce ono zostać w gabinecie samo z pracownikiem poradni, istnieje możliwość przeprowadzenia spotkania diagnostycznego czy terapeutycznego w obecności rodzica/opiekuna prawnego. Decyzję podejmuje psycholog, pedagog, logopeda bądź doradca zawodowy.
- 4) Informacje o dziecku są udostępniane jedynie rodzicom/opiekunom prawnym.
- 5) Informacje o dziecku mogą być udostępnione innej osobie, niebędącej opiekunem prawnym dziecka, jedynie w przypadku jeśli rodzic/opiekun prawny – przedstawiciel ustawy dziecka upoważni daną osobę do działania w jego imieniu w oznaczonym zakresie, wynikającym z art. 92, art. 94 §1, art. 96 §1 oraz art. 98 §1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
- 6) Informacje, o których mowa w ust. 5 są udostępniane wyłącznie na pisemne upoważnienie.
- 7) Upoważnienie, o którym mowa w ust. 5 nie przenosi na osobę trzecią obowiązków spoczywających na rodzicach zgodnie z art. 96 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
- 8) Kontakt fizyczny pracowników poradni z dzieckiem co do zasady nie jest uzasadniony.
- 9) Niedopuszczalne jest: stosowanie skracania dystansu, nieuzasadnione dotykanie, przemoc fizyczna, erotyzacja dzieci czy podejmowanie czynności seksualnych.
- 10) Kontakt fizyczny podczas pracy z małym dzieckiem jest dopuszczalny i oczywisty w granicach, jakich wymaga tego relacja diagnostyczna czy terapeutyczna. Zasady tego kontaktu bezwzględnie muszą być wcześniej z rodzicem/opiekunem prawnym ustalone.
- 11) Podczas rozmowy z dzieckiem nie wolno przekazywać komunikatów złośliwych, wulgarnych, agresywnych.
- 12) Komunikacja z dzieckiem nie może wzbudzać w nim poczucia winy czy zagrożenia, obniżać jego poczucia własnej wartości, upokarzać, naruszać jego granic.
- 13) Podczas dyscyplinowania dziecka, rozumianego jako stawianie granic, motywowanie do wykonywania zadań czy zmiany niepożądanego zachowania niedopuszczalne są: upokarzanie, poniżanie, fizyczne zachowania agresywne (w tym izolowanie, uniemożliwianie spełniania potrzeb fizjologicznych), wykorzystywanie przewagi psychicznej przez wzbudzanie poczucia winy, krzyk, groźby.
- 14) Podczas zajęć grupowych pracownicy Centrum dbają o zwracanie uwagi na wszystkie dzieci w równym stopniu, równe ich traktowanie w zakresie przywilejów czy zadań.

- 15) Kontaktowanie się pracowników poradni z korzystającymi z pomocy poradni dziećmi za pomocą telefonu, poczty elektronicznej czy bezpośrednio poza budynkiem poradni jest możliwe tylko w wyjątkowych sytuacjach, uzasadnionych wykonywaniem obowiązków służbowych i wyłącznie po ustaleniu tego z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka oraz w stanie wyższej konieczności. Kontakty te należy dokumentować wpisami w dokumentacji medycznej.
- 16) Niedopuszczalne jest utrzymywanie przez pracowników poradni kontaktów z dziećmi korzystającymi z pomocy poradni w celu zaspokajania przez dorosłego własnych potrzeb emocjonalnych czy społecznych.

3. Zasady bezpiecznego Internetu

- 1) W budynku Centrum nie udostępniono dostępu do sieci Wfi
- 2) Wykorzystywanie w Centrum, przez dziecko, w trakcie terapii, technologii komputerowej jest dopuszczalne wyłącznie gdy specjalista jest zawsze obecny z dzieckiem w gabinecie.

4. Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych (typu tablet, odtwarzacz muzyki, laptop) na terenie podmiotu medycznego.

- 1) Pacjent ma prawo korzystać na terenie Centrum z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych, o ile korzystanie z ww. urządzeń nie zakłóca spokoju innych Pacjentów oraz korzystanie z ww. urządzeń nie wpływa negatywnie na proces diagnostyczno-terapeutyczny.
- 2) Pacjenci posiadają telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność i za zgodą rodziców/opiekunów prawnych.
- 3) Centrum nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie, czy kradzież sprzętu.

5. Zasady ochrony wizerunku dzieci i danych osobowych

- 1) Centrum posiada politykę bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, która reguluje sposób zabezpieczania oraz warunki udostępniania i przetwarzania danych osobowych dziecka.
- 2) Pracownicy poradni są zobowiązani do zachowania w tajemnicy przetwarzanych danych osobowych.
- 3) Dane osobowe dziecka są udostępniane osobom niebędącym jego rodzicami/opiekunami prawnymi jedynie za zgodą Wspólnika Centrum na wniosek osób/instytucji do tego upoważnionych i na podstawie obowiązujących przepisów prawa.
- 4) Pracownicy poradni mogą wykorzystywać pozyskane informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka, w sposób uniemożliwiający jego identyfikację.
- 5) Pracownicy poradni nie mają prawa udostępniać mediom informacji o dziecku ani jego rodzinie czy sytuacji życiowej. Pracownicy poradni nie mają prawa wypowiadać się w kontakcie z mediami o kwestiach dotyczących dziecka lub jego opiekunów, również wtedy, gdy ich wypowiedzi nie są utrwalane.

- 6) W wyjątkowych sytuacjach i po uzyskaniu pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych dziecka Wspólnik Centrum lub wyznaczony przez jednego ze współników pracownik może wypowiedzieć się do mediów o kwestiach dotyczących dziecka lub jego rodziców/opiekunów.
- 7) Pracownikom Centrum nie wolno bez pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych dziecka umożliwiać mediom utrwalania na terenie poradni jego wizerunku (filmowania, robienia zdjęć, nagrywania głosu dziecka).
- 8) Utrwalanie wizerunku dziecka na potrzeby placówki odbywa się wyłącznie na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/opiekunów prawnych.
- 9) Pracownicy Centrum mogą wykorzystywać informacje o dziecku w celach szkoleniowych czy edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem jego anonimowości oraz uniemożliwiających identyfikację.

OGÓLNE PROCEDURY INTERWENCJI

1. Wszyscy pracownicy Centrum są zobowiązani do podejmowania natychmiastowych działań w przypadku powzięcia podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone.
2. W przypadku powzięcia podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik Centrum postępuje zgodnie z Procedurą składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka oraz wypełnia „Kartę Interwencji” (*Załącznik nr 1*)
3. W karcie podaje się: dane dziecka, uzyskane informacje o jego krzywdzeniu oraz ich źródło, zaobserwowane symptomy krzywdzenia, opis działań podejmowanych przez Centrum dla zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiednich instytucji, wsparcia oferowanego dziecku przez poradnię.
4. **Kartę sporządza się w jednym egzemplarzu, który jest skanowany i w formie elektronicznej włączany do dokumentacji medycznej, natomiast oryginał przekazuje się Wspólnikom Centrum.**
5. Rodzice/opiekunowie prawni dziecka zostają zaproszeni do Centrum i zostają im przedstawione przez osobę prowadzącą terapię dziecka posiadane informacje na temat krzywdzenia dziecka.
6. Osoba prowadząca terapię informuje rodziców/opiekunów prawnych dziecka o ciążyącym na placówce obowiązku zgłoszenia powziętego podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji oraz przedstawia im planowane formy pomocy i wsparcia.
7. Wspólnicy/Wspólnik Centrum podejmują decyzje odnośnie dalszego postępowania w sprawie.
8. Wspólnicy/Wspólnik Centrum składają zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji:

- 1) do prokuratury lub policji – w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka,
 - 2) do sądu rejonowego wydział rodzinny i nieletnich – w przypadku niewłaściwego wykonywania władzy rodzicielskiej, braku porozumienia rodziców w kwestiach dotyczących dziecka lub zagrożenia dziecka demoralizacją,
 - 3) do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
9. Przebieg interwencji odnotowuje się:
- 1) w dokumentacji medycznej dziecka
 - 2) w Karcie Interwencji lub
 - 3) w poczcie portalu SERUM dokumentując przebieg interwencji.
10. Dokumenty wytworzone podczas interwencji są przechowywane w dokumentacji medycznej dziecka.
- 11. W przypadku naruszenia ze strony rodzica lub opiekuna**
- 1) W przypadku podejrzenia **zagrożenia życia lub ciężkiego uszczerbku** na zdrowiu dziecka w wyniku stosowania wobec niego przemocy domowej, także wobec faktu, że w rodzinie są lub mogą być inne dzieci, należy niezwłocznie poinformować Policję, dzwoniąc pod numer 112.
 - 2) Za poinformowanie służb jest odpowiedzialny członek Personelu, który jako pierwszy powziął informację o zdarzeniu.
 - 3) W przypadku podejrzenia, że opuszczenie przez dziecko Ośrodka/Poradni w obecności rodzica lub opiekuna prawnego lub innej osoby bliskiej będzie mu zagrażało niebezpieczeństwo, należy uniemożliwić oddalenie się dziecka (zatrzymać w Ośrodku/Poradni) i niezwłocznie wystąpić do sądu rodzinnego o wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.
- 12. W przypadku powzięcia podejrzenia o krzywdzeniu dziecka przez pracownika poradni** osoba, która to zauważyła, zaobserwowała u dziecka symptomy krzywdzenia bądź dowiedziała się o tym od jego rodziców/opiekunów prawnych, jest zobowiązana niezwłocznie powiadomić o tym Wspólników/Wspólnika Centrum.
- 1) Wspólnicy/Wspólnik Centrum rozpoznaje sytuację, następnie rozmawia o niej z rodzicami/opiekunami prawnymi pokrzywdzonego dziecka i sporządza notatkę służbową.
 - 2) Wspólnicy/Wspólnik Centrum, w obecności zatrudnionego w poradni psychologa przeprowadza rozmowę z pracownikiem podejrzanym o krzywdzenie dziecka. rozmowy sporządza się notatkę opisującą przebieg rozmowy, wnioski i postanowienia.
 - 3) W przypadku podejrzenia przestępstwa popełnionego przez pracownika poradni na szkodę dziecka jeden ze wspólników Centrum przeprowadza

- osobne rozmowy – z podejrzanym o krzywdzenie pracownikiem, z dzieckiem w obecności jego rodziców/prawnych opiekunów oraz z rodzicami/prawnymi opiekunami.
- 4) Wspólnicy/Wspólnik Centrum składa powiadomienie do prokuratury lub na policję oraz kieruje sprawę do właściwej komisji dyscyplinarnej.
 - 5) Do wyjaśnienia sprawy przez odpowiednie organy podejrzanym o krzywdzenie pracownik, po pouczeniu i zobowiązaniu się do zaprzestania przestępczych zachowań, podlega szczególnemu nadzorowi, a jego praca jest monitorowana.
 - 6) Na podstawie posiadanych informacji Wspólnicy Centrum wraz z osoba prowadzącą terapię dziecka opracowują plan pomocy dziecku, zawierający propozycje wsparcia oferowanego dziecku przez Centrum oraz wskazania placówek świadczących pomoc specjalistyczną.
 - 7) Plan pomocy prezentowany jest rodzicom/opiekunom prawnym dziecka.
13. Gdy podczas wykonywania pracy w Centrum jej pracownik pozyska informację o podejrzeniu krzywdzenia dziecka przez rówieśnika lub osobę dorosłą na terenie szkoły bądź placówki, do której dziecko uczęszcza, zobowiązany jest do poinformowania o tym rodziców/prawnych opiekunów dziecka oraz Wspólnika/Wspólników Centrum.
14. O podejrzeniu krzywdzenia dziecka sporządza się w dokumentacji medycznej odpowiednią adnotację „Kartę Interwencji” dziecka.
15. Każdy przypadek podjęcia interwencji podlega zgłoszeniu i odnotowaniu w dokumentacji medycznej dziecka oraz w rejestrze. Rejestr prowadzą Wspólnicy Centrum.

Procedury interwencji – zadania pracowników

Zadania i obowiązki pracowników Centrum wynikające z wdrażania standardów ochrony małoletnich w odniesieniu do poszczególnych stanowisk pracy:

1) Komplementariusz:

- a. odpowiada za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich;
- b. podejmuje szybką interwencję w przypadku przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, zawiadamia odpowiednie służby porządkowe: pogotowie ratunkowe, policję;
- c. w przypadku niewymagającym podjęcia szybkiej interwencji rozpoznają sytuację i oddelegowuje do podjęcia działań pracownika merytorycznego;
- d. w przypadku bardziej skomplikowanym (np. dotyczącym wykorzystywania seksualnego, przemocy fizycznej) powołuje w trybie

- pilnym zespół złożony z pracowników merytorycznych oraz komandytariusza celem przeprowadzenia właściwych działań interwencyjnych;
- e. dokonuje oceny stopnia znajomości i poprawności stosowania Standardów ochrony małoletnich na bieżąco; w przypadku zmian prawa, wprowadza zmiany na tych samych zasadach, które obowiązywały przy wdrożeniu dokumentu;
 - f. nadzoruje prawidłowość sporządzania dokumentacji;
 - g. opracowuje Standardy ochrony małoletnich;
 - h. powołuje zespół ds. ewaluacji standardów ochrony małoletnich..
 - i. wdraża dokument „Standardy ochrony małoletnich” w Centrum wsparcia i terapii uzależnień i współzależnienia Iwona Jackowska i wspólnicy spółka komandytowa, w ośrodku środowiskowej pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – i poziom oraz w poradni terapii uzależnienia od alkoholu i współzależnienia w Zbąszyniu;
 - j. odpowiada za upowszechnianie polityki ochrony małoletnich w Centrum wsparcia i terapii uzależnień i współzależnienia Iwona Jackowska i wspólnicy spółka komandytowa, w ośrodku środowiskowej pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – i poziom oraz w poradni terapii uzależnienia od alkoholu i współzależnienia w Zbąszyniu;
 - k. podejmuje decyzje we wszelkich kwestiach nieuregulowanych w niniejszych standardach.

2) Komandytariusz

- a. odpowiada za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich;
- b. podejmuje szybką interwencję w przypadku przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, zawiadamia odpowiednie służby porządkowe: pogotowie ratunkowe, policję;
- c. dokonuje oceny stopnia znajomości i poprawności stosowania Standardów ochrony małoletnich na bieżąco w ramach sprawowanego nadzoru; w przypadku zmian prawa, zgłasza komplementariuszowi konieczność ich wprowadzenia;
- d. monitoruje prawidłowość sporządzania dokumentacji;
- e. prowadzi rejestr zdarzeń;
- f. jest członkiem zespołu interwencyjnego
- g. jest przewodniczącym zespołu ds. ewaluacji standardów ochrony małoletnich i co najmniej raz na dwa lata przedstawia

komplementariuszowi wnioski z ewaluacji oraz rekomendacje dotyczące implementacji wdrożonych standardów;

- h. zastępuje komplementariusza w razie jego nieobecności i podejmuje czynności przynależne komplementariuszowi w tym zakresie;
- i. informuje każdego nowo zatrudnianego pracownika o konieczności zapoznania się z dokumentem Standardy ochrony małoletnich;
- j. gromadzi w dokumentacji pracowniczej dokumenty typu zaświadczenia, oświadczenia z rejestrów.

3) Pracownik merytoryczny

- a. niezwłocznie zgłasza podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie małoletnich;
- b. bierze udział w pracach zespołu interwencyjnego;
- c. dokumentuje zdarzenie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich;
- d. podejmuje działania w ramach pomocy krzywdzonemu małoletniemu, zgodnie z założeniami polityki ochrony małoletnich;
- e. zgłasza konieczność dokonania wpisu w rejestrze zdarzeń;
- f. jest zobowiązany do niezwłocznego informowania komplementariusza lub komandytariusza o przebiegu procesu interwencyjnego.

4) Pracownik administracji

- a. niezwłocznie zgłasza podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie małoletnich;
- b. niezwłocznie przekazuje zawiadomienia o podejrzeniu krzywdzenia lub krzywdzeniu, które wpłynęły do Centrum (telefon, maile, ustnie) komplementariuszowi lub komandytariuszowi poradni;

5) Pracownik obsługi

- a. niezwłocznie zgłasza podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie małoletnich;

REJESTR ZDARZEŃ

1. Centrum wsparcia i terapii uzależnień i współzależnienia Iwona Jackowska i wspólnicy spółka komandytowa, prowadzi Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich jeden wspólny dla wszystkich komórek Centrum (*Załącznik nr 2*).
2. Rejestr, prowadzany jest przez komandytariusza Centrum.

UPOWSZECHNIANIE POLITYKI OCHRONY MAŁOLETNIICH

1. Standardy ochrony małoletnich w Centrum wsparcia i terapii uzależnień i współzależnienia Iwona Jackowska i wspólnicy spółka komandytowa, w ośrodku środowiskowej pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci

- i młodzieży – I poziom referencyjny oraz w poradni terapii uzależnienia od alkoholu i współzależnienia w Zbąszyniu umieszczone są na stronie Centrum oraz w rejestracji w budynku przy ulicy 17 Stycznia 65 w Zbąszyniu
2. Pracownicy Centrum zostali zapoznani ze Standardami ochrony małoletnich, co zostało potwierdzone podpisem.
 3. Na tablicy ogłoszeń w Centrum oraz na stronie internetowej poradni zamieszczone są informacje z danymi teleadresowymi na temat możliwości uzyskania przez dziecko oraz rodziców/opiekunów pomocy w sytuacji zagrożenia przemocą, wykorzystania lub powzięcia podejrzenia czy informacji o krzywdzeniu dziecka.
 4. Na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej zamieszcza się informacje na temat rodzajów przemocy i podstawowych symptomów krzywdzenia dzieci, a także na temat możliwości zgłaszania przez dzieci swoich problemów pracownikom poradni oraz innym instytucjom (np. telefon zaufania).
 5. Pracownicy poradni podczas wykonywania zadań służbowych zawsze w bezpiecznych warunkach i przyjaznej atmosferze informują dzieci i nastolatków o ich prawach oraz możliwościach uzyskania pomocy w przypadku różnych problemów, także w przypadku doznawanej krzywdy.

INSTYTUCJE ŚWIADCZĄCE POMOC WRAZ Z DANymi TELEADRESOWymi

1. Instytucje świadczące pomoc w Zbąszyniu:
 - 1) **Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszyniu**
ul. Garczyńskich 5,
64-360 Zbąszyń
Tel.: 68 3869 962
e-mail: ops@ops.zbaszyn.pl
 - 2) **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Tomysłu**
Siedziba: ul. E. Sczanieckiej 1,
64-300 Nowy Tomyśl
Telefon: + 48 (61) 4423436
Fax: + 48 (61) 4423436
e-mail: sekretariat@pppnt.com.pl
 - 3) **Komisariat Policji w Zbąszyniu**
ul.17-go Stycznia 60
64-360 Zbąszyń
tel. 47 77 233 60
fax. 47 77 233 65
 - 4) **Komenda Powiatowa Policji w Nowym Tomysłu**
ul. Tysiąclecia 3a

64-300 Nowy Tomyśl
tel. 47 77 232 00
tel. 47 77 232 11
FAX 47 77 232 15
e-mail: dyzurny.nowy-tomysl@po.policja.gov.pl
Zespół ds. Nieletnich i Patologii
- sierż. szt. Marta Kańduła tel. 47 77 232 39
- asp. Joanna Jerzewska 47 77 232 38

5) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu

ul. Poznańska 30
64-300 Nowy Tomyśl
tel. 61 44 26 773
e-mail: pcpr@powiatnowotomyski.pl

2. Ważne telefony:

- **116 111** - telefon zaufania dla dzieci i młodzieży - czynny 24/7
- **112** - numer alarmowy - czynny 24/7
- **22 583 66 00** - telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka
- **800 122 12 12** - Dziecięcy Telefon Zaufania

3. Strony internetowe:

<https://brpd.gov.pl/kontakt/> – formularz kontaktowy Rzecznika Praw Dziecka;
<https://czat.brpd.gov.pl/> – specjalny czat Rzecznika Praw Dziecka.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Niniejsza polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem może być modyfikowana w zależności od potrzeb.
2. Każdy pracownik pisemnie potwierdza zapoznanie się ze Standardami ochrony małoletnich składając stosowne oświadczenie.
3. Standardy ochrony małoletnich są dostępne dla klientów i pracowników poradni w formie elektronicznej na stronie internetowej www.CWTUW.pl oraz w wersji papierowej w sekretariacie poradni.
4. Standardy ochrony małoletnich wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 2024 r.